

Nieuwe opdrachten

De Rotterdamsche Droogdok Maatschappij N.V. heeft opdracht ontvangen voor de bouw van twee onderzeeboten voor de Koninklijke Marine. De twee boten, waar-

van de bouw reeds was voorzien in de defensiebegroting 1964, zijn in hoofdzaak bestemd voor de onderzeebootbestrijding.

Zij krijgen een lengte over alles van ca. 66 m bij een grootste diameter van ongeveer 8,4 m. De bewapening zal bestaan uit zes torpedolanceerbuisen met een nieuw hydraulisch lanceersysteem. Elk van de schepen krijgt een accommodatie voor ongeveer 70 officieren, onderofficieren en manschappen.

De Koninklijke Marine zal binnenkort beschikken over vier onderzeeboten van de Dolfijn-klasse, waarvan er twee, nl. Hr. Ms. *Dolfijn* en Hr. Ms. *Zeebond* bij De Rotterdamsche Droogdok Maatschappij N.V. werden gebouwd en werden overgedragen respectievelijk in de jaren 1960 en 1961.

Het zijn boten van het zogenaamde drielindertype, die in de praktijk uitstekend blijken te voldoen. De thans te bouwen boten zijn van het één-cilindertype — resultaat van de evolutie op technisch gebied — waardoor men een belangrijke ruimtewinst in het inwendige van de boten verkrijgt. Daardoor kan een gerieflijker accommodatie voor de bemanning worden aangebracht en kunnen machines en apparatuur gemakkelijker worden opgesteld.

De thans door De Rotterdamsche Droogdok Maatschappij N.V. te bouwen boten zullen worden uitgerust met één schroef. De voortstuwing geschiedt op conventionele wijze diesel-elektrisch.

Bij de bouw zal volgens nieuwe principes gewerkt worden.

Het druklichaam van de boten zal bestaan uit vijf hoofdsecties, waarvan de onderdelen tevoren worden klaargemaakt in de werkplaatsen. Voordat deze secties op de helling samengebouwd worden, zullen motoren en andere grote onderdelen er in worden gemonteerd, zodat hiervoor geen montage-openingen in de drukhuid behoeven te worden gemaakt.

Het is de bedoeling dat in de tweede helft van 1966 de eerste secties voor beide vaartuigen op de overdekte hellingen worden geplaatst en dat, bij een normaal verloop van de bouw, de overdracht in 1970 plaatsvindt.

Het ontwerp voor de twee nieuwe onderzeeboten is gemaakt door de Koninklijke Marine. De totale bouwkosten, inclusief de toelieferingen door een groot aantal andere Nederlandse bedrijven, belopen ongeveer 90 miljoen gulden.

Nieuwe opdrachten

De Koninklijke Marine heeft De Rotterdamsche Droogdok Maatschappij N.V. opdracht gegeven tot de bouw van twee onderzeeboten, die omstreeks 1970 in dienst moeten worden gesteld. Zij zullen te zijner tijd de in 1953 in bruikleen van de Verenigde Staten ontvangen „guppy“-onderzeeboten (*Hr. Ms. Walrus* en *Hr. Ms. Zeeleeuw*) gaan vervangen.

De nieuwe onderzeeboten zijn van het één-cilinder-type; zij zullen worden gebouwd in de z.g. druppelvorm, die de onderwatereigenschappen van de boot aanzienlijk verbetert.

Deze nieuwe onderzeeboten, „onderzeeboten 1964“ genaamd, zijn geheel door de Koninklijke Marine ontworpen. Daarbij is evenwel een dankbaar gebruik gemaakt van de ervaringen, die de Amerikaanse marine met de bouw van hun onderzeeboten van de „Barbel“-klasse hebben opgedaan.

De boten krijgen een conventionele voortstuwing, dat wil zeggen diesel/elektrisch terwijl zij met één schroef zullen worden uitgerust, in tegenstelling tot de drie-cilinder-onderzeeboten van de Koninklijke Marine, die van twee schroeven zijn voorzien. Doordat de enkele grotere schroef minder omwentelingen maakt dan twee kleinere schroeven, zal het mogelijk zijn geruisloos te varen, hetgeen, gezien de voornaamste taak van deze nieuwe boten — de onderwaterbestrijding van vijandelijke onderzeeboten — een eerste vereiste is. De aan boord op te stellen hoogst moderne apparatuur en bewapening zullen eveneens zo geruisloos mogelijk zijn.

Gezien hun taak, zullen deze nieuwe boten de onderwatervaart lang moeten kunnen volhouden, terwijl zij zeer diep moeten kunnen duiken.

Aangezien de boten lange tijd in het operatiegebied zullen moeten blijven, is er speciale aandacht besteed aan de accommodatie. Door de evolutie op technisch gebied is in het inwendige van de boten een belangrijke ruimtewinst verkregen, die een goede accommodatie mogelijk maakt. Op deze wijze is er meer leefruimte per man beschikbaar.

Nog enige technische gegevens (voor zover deze thans kunnen worden vrijgegeven): lengte 66 m, breedte 8,4 m, diepgang 7 m, standaard waterverplaatsing 2300 ton (boven water), bemanning 68 koppen, aantal lanceerbuizen 6.

Kielleggingen

Op 14 juli werd op de werf van De Rotterdamsche Droogdok Maatschappij N.V. de kiel gelegd van de twee voor de Koninklijke Marine te bouwen conventionele onderzeeboten, ontwerp 1964. Zoals bekend zijn deze onderzeeboten van het één cilindertype en zullen worden gebouwd in de z.g. druppelvorm, die de onderwatereigenschappen van de boot aanzienlijk verbetert.

De boten krijgen een conventionele voortstuwing, dat wil zeggen diesel/elektrisch, terwijl zij met een schroef zullen worden uitgerust, in tegenstelling tot de drie-cilinder-onderzeeboten van de marine, die van twee schroeven zijn voorzien. Doordat de enkele grotere schroef minder omwentelingen maakt dan twee kleinere schroeven, zal het mogelijk zijn geruislozer te varen, hetgeen, gezien de voornaamste taak van deze nieuwe boten — de onderwaterbestrijding van vijandelijke onderzeeboten — een eerste vereiste is. De aan boord op te stellen apparatuur en bewapening zullen eveneens zo geruisloos mogelijk zijn.

Aangezien de boten lange tijd in het operatiegebied zullen moeten blijven, is er speciale aandacht besteed aan de accommodatie. Door de evolutie op technisch gebied is in het inwendige van de boten een belangrijke ruimtewinst verkregen, die een goede accommodatie mogelijk maakt. Op deze wijze is er meer leefruimte per man beschikbaar. Nog enige technische gegevens: lengte 66 m, breedte 8,4 m, diepgang 7 m, standaard waterverplaatsing 2300 ton (boven water), bemanning 68 koppen, aantal lanceerbuizen 6.

Schip en Werf, 1966, blz. 414.

Tewaterlatingen

Op dinsdag 25 mei werd op de werf van de Rotterdamsche Droogdok Maatschappij N.V. te Rotterdam, de voor de Koninklijke marine in aanbouw zijnde onderzeeboot *Tijgerhaai* gedoopt en tewatergelaten. De plechtigheid geschiedde door mevrouw B. H. Maas-Ramsay, echtgenote van de bevelhebber der zeestrijdkrachten, vice-admiraal J. B. M. J. Maas.

De *Tijgerhaai* is de tweede van de twee onderzeeboten, die op genoemde werf in aanbouw zijn. De eerste boot, die de naam *Zwaardvis* draagt, werd op 2 juli 1970 tewatergelaten. Het ligt in de bedoeling dat de *Zwaardvis* in de zomer van dit jaar haar proeftochten zal aanvangen.

Deze nieuwe boten zijn geheel door de Koninklijke marine ontworpen. Hoewel hun vorm vrijwel gelijk is aan die van nucleair voortgestuwde onderzeeboten, krijgen deze boten conventionele voortstuwing: dat wil zeggen diesel-electrisch. Zij zullen worden uitgerust met één schroef, in tegenstelling tot de onderzeeboten van de Dolfijn- en Potvis-klassen bij de Koninklijke marine, die van twee schroeven zijn voorzien. Doordat de enkele, grotere schroef minder omwentelingen maakt dan twee kleinere schroeven, zal het mogelijk zijn geruislozer te varen.

Gezien hun taak — de bestrijding van vijandelijke onderzeeboten — zullen deze nieuwe boten de onderwatervaart lang moeten kunnen volhouden, terwijl zij zeer diep moeten kunnen duiken. De z.g. „druppelvorm” van deze boten verbetert hun onderwater manoeuvreerbaarheid aanzienlijk. De *Zwaardvis* en *Tijgerhaai* zijn uitgerust met een nieuw type torpedolanceerinrichting de z.g. „katapult buizen”, een uitvinding van de gepensioneerde Nederlandse marine officier, kapitein ter zee (tit.) J. C. Vermeulen. Deze vinding is geschikt voor het lanceren van verschillende typen torpedo's op elke gewenste diepten.

Enige technische gegevens: afmetingen: lengte 66.2 m.; 8.4 m.; diepgang 7 m, watterverplaatsing: 2350 ton. bemanning: 60 koppen, lanceerbuizen: 6 stuks.

Schip en Werf, 1971, blz. 296.